

ENFLASYON DÜZELTMESİNE İLİŞKİN SON TEBLİĞ TASLAĞI HAKKINDA TÜRMOB DEĞERLENDİRMELERİ !

Tüm kamuoyunun malumu olduğu üzere, enflasyon düzeltmesi şartları olduğu ilk günden bugüne kadar, konunun tüm muhatapları nezdinde ve her platformda bu uygulamanın doğuracağı sıkıntılar belirtilmiş, geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesinin uygulanmaması gerektiği, bilanço hazırlama işleminin Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre yıl sonlarında yapılabileceği ve uygulamanın mevcut sorunlu hali nedeniyle vergilemede adaletsiz sonuçlara yol açacağı defaten dile getirilmiştir. Bununla da yetinmeyerek Ülkemizin dört bir yanından binlerce cefakar meslektaşımızın katılımı ile 1 Ağustos günü Ankara’da büyük bir miting gerçekleştirmiştir. Bu mitingde ortak bir sesle, başta mesleğimizin problemleri olmak üzere enflasyon düzeltmesinin sorunlu yanları ve geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesi yapılmaması gerektiği yüksek sesle ifade edilmiştir.

Birliğimizin muhtelif zamanlardaki tüm uyarılarına rağmen, Bakanlık tarafından sorunlu uygulamada maalesef ısrar edilmiş, 07.08.2024 tarihli Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile son kez olduğu belirtilerek 2024 yılı II. Geçici Vergi Beyannamesinin verilme süresi 27.08.2024 tarihine uzatılmıştır. Bu açıklamaya istinaden, meslek camiamız, mesleki sorumluluk bilinciyle gecesini gündüzüne katarak 1 milyondan fazla beyannamenin süresinde verilmesini sağlamıştır.

Bu süreçte, 172 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile beyanname verme süresi 6.9.2024 tarihine kadar bir kez daha uzatılmıştır. Bu ikinci uzatmayla birlikte Hazine ve Maliye Bakanlığı tüm kamuoyunda, enflasyon düzeltmesinin ertelenmeyeceğine ilişkin bir beklentiyi oluşturmuştur.

Ancak, 29.08.2024 günü Gelir İdaresi Başkanlığının internet sitesinde ve Hazine ve Maliye Bakanının açıklamalarında; 563 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği’nin yayınlanmak üzere Cumhurbaşkanlığına gönderildiği belirtilmiştir.

İlgili Tebliğ Taslağında “... 2024 hesap döneminin ikinci ve üçüncü geçici vergi dönemlerinde (213 sayılı Kanunun 174 üncü maddesi kapsamında kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerde 555 Sıra No.lu Vergi

Usul Kanunu Genel Tebliğine göre karşılık gelen ilgili dönemde), enflasyon düzeltmesi yapma yükümlülüğü bulunan mükelleflerden, 31/12/2023 tarihli gelir tablosundaki brüt satışlar toplamı 50.000.000 TL'nin altında olanların (213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (9) uncu bendi kapsamındaki mükellefler hariç) enflasyon düzeltmesi yapmaması uygun bulunmuştur...” açıklamalarına yer verilmiş, Tebliğin yayımı tarihi itibarıyla 2024 hesap dönemi ikinci geçici vergi dönemine ilişkin beyannamelerini veren mükelleflerin defter kayıtlarında bir düzeltme yapma zorunluluğu olmadan beyannamede gerekli düzeltme işlemlerini yaparak enflasyon düzeltmesinden kaynaklı olarak doğan kar veya zararların düzeltilmesi istenmiştir.

Ayrıca, 29.08.2024 günlü ve 173 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile 2024 yılı 2. Geçici Vergi Beyannamelerinin verilme süresi üçüncü kez uzatılarak 13.09.2024 tarihi olarak belirlenmiştir.

Tebliğ Taslağı ile büyük fedakarlıklarla gecesini gündüzüne katarak son kez uzatıldığı belirtilen Geçici Vergi Beyannamelerini süresinde yetiştirebilmek için gayret gösteren meslek camiamızın bu emekleri yok sayılmakta, yapılan tüm düzeltme işlemlerinin sonuçlarının geri alınması ve beyanların düzeltilmesi istenmektedir. Süresinde düzeltme işlemi yapmayacak olan mükellefler bakımından da cezai işlemlerin yapılacağı 563 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğ taslağında belirtilmiştir.

Bilindiği üzere, Vergi Usul Kanunu'nda vergi beyannamelerinde düzeltme işleminin vergi hatalarının bulunması durumunda söz konusu olacağı belirtilmiştir. Beyanname verme süreci içinde mevcut kanuni ve idari düzenlemelere büyük fedakarlıklarla uyan meslek mensuplarından verdikleri beyannamelerin yeniden düzeltilmesini istemek hukuki olmadığı gibi vergi mükelleflerin ve meslektaşlarımızın gereksiz ve anlamsız bir iş yükü ile karşı karşıya kalmasına sebep olmaktadır.

Kamuoyu ile paylaşılan Tebliğ Taslağının mevcut hali ile yürürlüğe girmesi durumunda aşağıda belirtilen teknik ve hukuki sorunlar ortaya çıkacaktır.

- Defter kayıtları düzeltilmeden beyannamenin düzeltilmesini istemek, muhasebe ve vergilemenin temel ilkelerine aykırıdır. Bu durum defter kayıtları ile beyannamenin bağının ortadan kaldırılması anlamına gelmektedir.

- VUK'un Mükerrer 227. maddesi uyarınca defter kayıtları ile beyannamenin uyumlu olması bir zorunluluktur. Ayrıca, bu zorunluluğa uymayan meslek mensupları kanun gereği yaptıkları işlemlerden sorumludurlar. Tebliğ taslağı ile muhasebenin genel kabul görmüş prensiplerine ve kanuna aykırı davranılması istenilmektedir.
- İdarenin genel düzenleyici işlemler yapabileceği açık ise de bu düzenlemelerin üst normlara uygun olması zorunludur. Gerek VUK'da gerekse diğer kanuni düzenlemelerde, Hazine ve Maliye Bakanlığına mükelleflerce kanuni süresinde mer'i mevzuata uygun olarak verilen bir beyannameyi zorla düzeltme yetkisi verilmediği, verilmiş bir beyannamenin düzeltilmesinin istenmesinin "usul ve esas belirleme yetkisi" kapsamında olmadığı ve dolayısıyla düzeltme beyannamesi vermeyenlere ceza uygulama gibi bir yetkisinin de bulunmadığı değerlendirilmektedir.
- VUK'da hangi hallerde düzeltme beyannamesi verilebileceği belirtilmiştir. Vergi hatası olmayan hallerde, yürürlükteki mevzuata uygun olarak verilmiş beyannamenin zorla düzeltilmesini istemek mümkün değildir.
- Danıştay kararları uyarınca, Tebliğ taslağında istenen şekilde mükelleflerce düzeltme beyannameleri verilmesi halinde düzeltme beyannamelerine ihtirazi kayıt koymak mümkün olmayacaktır. Bu durum, 2024/2 geçici dönemi beyannamelerini ihtirazi kayıtle vererek – konusu ne olursa olsun- dava açma hakkını saklı tutan ve hatta bu Tebliğ'in yayımı tarihinde çoktan vergi davasını açmış bulunan mükelleflerin Anayasal bir hak olarak yargısal yollara başvurma hakları ellerinden alınmış olacaktır.
- Daha önceden verilmiş olan bir beyannamenin düzeltilmesi amacına matuf olan beyannamede sadece 648 veya 658 hesapların etkisi dikkate alınarak düzeltme işleminin yapılmasını istemek, bu düzeltmenin ileride ortaya çıkaracağı muhtemel sorunların hiçbir şekilde öngörülemediği anlamına gelmektedir. Zira, gelir/gider, maliyet, kar veya zarar etkisini dönem içerisinde oluşturmuş ve kayıtlara bu suretle alınmış durumları dikkate almaksızın, sadece beyannamede iki satırda bilgi girişi yapılarak düzeltme yapılmasının istenilmesi, ileride telafisi mümkün olmayan sorunlara yol açacaktır. Ayrıca bu durum yatırımcılarda da çok büyük bir güven kaybına sebebiyet verecektir.

- 29/08/2024 tarihine kadar meslektaşlarımız tarafından yoğun emekler sonrasında 1 milyondan fazla Geçici Vergi Beyannamesi enflasyon düzeltmesi işlemleri yapılarak verilmiştir. Şimdi ise meslek mensuplarınca ortaya konulan yoğun emek yok sayılarak bu beyannamelerin düzeltilmesi istenilmektedir. Düzeltme işlemleri sonrası mükelleflerin vergisel durumları değişecek, bazı mükellefler ilave vergi yüküyle karşı karşıya kalacak, bazı mükelleflerin ise fazladan ödenen vergilerinin iadesi gündeme gelebilecektir. Kabul edilmesi mümkün olmayan bu durum, meslek mensuplarını adeta günah keçisi haline getirecek ve mükelleflerle gereksiz yere karşı karşıya gelmelerine sebebiyet verecektir.

Sahadaki vergi uygulamalarının merkezinde bulunan meslek mensuplarının temsilcisi olan Birliğimizin kamusal sorumluluğu gereği yaptığı öneri ve açıklamaların zamanında dikkate alınmaması nedeniyle ortaya çıkan bu kaotik durumun tekrar yaşanmaması ve mevcut sorunların en az hasarla ortadan kaldırılabilmesi adına;

- 1- Tebliğ Taslağının yayımının durdurulması,
- 2- Uzayan beyan süreleri dikkate alınarak e-defter uygulamasına ilişkin sürelerin uzatılması,
- 3- Verilmiş beyannamelerin düzeltilmesinin ihtiyari hale getirilmesi,
- 4- Enflasyon düzeltmesi işlemlerinin tüm mükellefler için vergi etkisi olmayacak şekilde sadece yıllık olarak uygulanması,
- 5- Yatırım ortamını bozucu, vergilemede öngörülebilirliği ortadan kaldıran ve vergiye uyum maliyetlerini artırıcı bu türden son dakika değişikliklerin yapılmaması,
- 6- Kamu gelirlerinin toplamasında ve kayıtlı ekonominin sürdürülmesinde en önemli görevleri ifa eden meslek mensuplarının vergi uygulamaları konusundaki görüş ve önerilerinin dikkate alınması, gerekmektedir.

Kamuoyunun bilgisine sunulur.